

БӨЛІМ: МАТЕМАТИКА

Сан аралықтарының бірігуі мен қиылысуы

ЖАРИЯЛАНДЫ
14.09.2017СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/16718/>

АННОТАЦИЯ / АҢДАТПА

Кенжешова Ылипа

Сан аралықтарының бірігуі мен қиылысуы – математикалық жиындар теориясының негізгі ұғымдарының бірі. Бұл ұғымдар жиындардың өзара байланысын анықтап, олардың қандай элементтерден тұратынын көрсетеді.

Сан аралықтарының бірігуі ($A \cup B$)

Бірігуі – екі сан аралығының барлық элементтерін қамтитын жиын. Яғни, A мен B -ге кіретін барлық элементтер $A \cup B$ -ге жатады.

Математикалық анықтама:

$A \cup B = \{x | x \in A \text{ немесе } x \in B\}$

Мысал:

- $A=[1,5], B=[4,8]$
  - Бірігуі: $A \cup B = [1, 8]$
- $A=(2,4), B=[3,6]$
  - Бірігуі: $A \cup B = (2, 6]$

Сан аралықтарының қиылысуы ($A \cap B$ және $B \cap A$)

Қиылысуы – екі сан аралығына ортақ элементтерден тұратын жиын. Яғни, AAA -ның да, BBB -нің де элементі болып табылатын сандардан құралады.

Математикалық анықтама:

$A \cap B = \{x \mid x \in A \text{ және } x \in B\}$
 $A \cap B = \{x \mid x \in A \text{ және } x \in B\}$

Мысал:

- $A=[1,5], B=[4,8]$
 $A = [1, 5], B = [4, 8]$
 $A \cap B = [4, 5]$
  - Қиылысуы: $A \cap B = [4, 5]$
- $A=(2,4), B=[3,6]$
 $A = (2, 4), B = [3, 6]$
 $A \cap B = [3, 4)$
  - Қиылысуы: $A \cap B = [3, 4)$

Сан аралықтарының бірігуі мен қиылысуын нақтылайтын ережелер:

- Егер AAA мен BBB сан аралықтары бір-бірін жаппаса (ортақ бөлігі болмаса):
  - Бірігуі $A \cup B$ – бұл екі аралықтың қосындысы.
  - Қиылысуы $A \cap B = \emptyset$ (бос жиын).

Мысал:

$A=[1,3], B=[5,7]$
 $A = [1, 3], B = [5, 7]$

- $A \cup B = [1, 3] \cup [5, 7]$
  - $A \cap B = \emptyset$
- Егер AAA сан аралығы BBB -нің ішінде болса:
    - Бірігуі $A \cup B = B$
    - Қиылысуы $A \cap B = A$

Мысал:

$A=[2,4], B=[1,5]$
 $A = [2, 4], B = [1, 5]$

- $A \cup B = [1, 5]$

$$\circ A \cap B = [2, 4] \quad A \setminus \text{cap } B = [2, 4] \quad A \cap B = [2, 4]$$

Графикалық түсіндірме:

Сан аралықтарын түсіну үшін координаталық түзуге орналастырған ыңғайлы. Мысалы:

- Бірігу – түзу бойында екі аралықты қосқанда, барлық қамтылған бөлікті бояу.
- Қиылысу – екі аралықтың ортақ бөлігін ғана бояу.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.